

Kontaktna oseba: Mojca M Plesničar, vodja projekta
Mojca.Plesnicar@pf.uni-lj.si

Ljubljana, 5. september 2024

Raziskovalka dr. Mojca M. Plesničar uspešna pri pridobivanju prestižnega projekta ERC

Evropska komisija je danes objavila rezultate razpisa Evropskega raziskovalnega sveta (ERC) za začetek samostojne raziskovalne kariere (ERC Starting Grant 2024). Izmed 3471 prijav z vsega sveta so za financiranje izbrali 379 projektov, med katerimi je tudi petletni projekt *Sentrix* – »*Sentencing architecture: building a decision-making matrix*« dr. Mojce M. Plesničar, raziskovalke na Inštitutu za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani. Projekt je prejel sredstva v višini več kot 1,5 mio EUR.

Projekt *Sentrix* uvaja nov pristop, ki temelji na arhitekturi odločanja, da bi raziskal kompleksno družbeno in pravno vprašanje: kako sodniki sprejemajo odločitev o kazni? Raziskovanje se bo osredotočilo na kartiranje "okolja kaznovanja," ki vključuje tako dobro raziskane dejavnike, kot je diskrecija sodnikov, kot tudi manj raziskane elemente, kot so postopkovne podrobnosti in navade. Cilj projekta ni usmerjati odločitve, temveč razumeti celoten obseg okolja kaznovanja.

Za boljše razumevanje vsebine projekta lahko uporabimo naslednjo prispodobo. Odločanje v kazenskem pravu si lahko zamislimo kot igro s filperjem. Vsaka odločitev o kazni, ki jo sprejme sodnik, je kot žogica, ki se giblje skozi labirint odbijačev, ročic in ovir. Trenutno ne razumemo popolnoma, kako vsi ti elementi vplivajo na pot žogice. Projekt si bo prizadeval ustvariti podroben načrt fliperjeve površine. Pri tem želi identificirati ne le glavne odbijače (kot je sodna diskrecija), ampak tudi skrite ročice in subtilne ovire, ki vplivajo na pot žogice. Cilj projekta je raziskati, kako vsak del naprave—tako očitni kot manj očitni—oblikuje izid.

Projekt bo združil obstoječe raziskave, delavnice, opazovanja v sodnih dvoranah, eksperimente in simulacije, da bi razvijal in preizkušal nove modele kaznovanja. Cilj je povezati razpršene raziskave, uporabiti inovativna orodja za vizualizacijo in simulacijo ter ponuditi boljše vpogled v odločitve o kazni, s tem pa povečati preglednost pri kaznovanju in prispevati k bolj pravičnemu pravosodnemu sistemu.

Evropski raziskovalni svet (ERC) je bil ustanovljen leta 2007 kot prva evropska institucija za financiranje vrhunskih pionirskih raziskav z vseh znanstvenih področij.[1] Od leta 2011 do danes so bili slovenski raziskovalci uspešni s 35 ERC projekti, od katerih je bila večina s področja naravoslovja in tehnike, 4 projekti pa s področja humanistike. Projekt *Sentrix* je bil izbran v sklopu panela *Družbeni svet in njegove interakcije* in je prvi izbrani ERC projekt s področja družboslovja v Sloveniji ter prvi ERC projekt, ki ga je pridobil Inštitut za kriminologijo.

[1] <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/obzorje-evropa/odlicna-znanost/evropski-raziskovalni-svet/>